

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
BURSY SZKOLNEJ W RCEZ W LUBARTOWIE

NA ROK SZKOLNY 2022/2023

Spis treści:

Podstawa prawna

Wstęp

Rozdział I – Cele pracy wychowawczej

Rozdział II – Standardy i narzędzia

Rozdział III – Zadania wychowawczo – profilaktyczne

Ewaluacja

Zakończenie

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U . z 2017 r. poz. 59)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 r., poz.1249)

WSTĘP

1. „ Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”. – preambuła ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
2. Wychowanie rozumieć należy jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” – art. 1 ustawy Prawo oświatowe
3. Szkoły oraz placówki, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:
 - 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
 - 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców - Art. 26. 1. ustawy Prawo oświatowe
4. W budowaniu programu wychowawczego szkoły, a następnie w jego realizacji, musi być obecny nadrzędny cel wychowania: integralny rozwój i osiągnięcie przez wychowanka pełni człowieczeństwa.
5. Zadaniem wychowawców nie powinno być poszukiwanie wartości, które znajdują się w programie wychowawczym, gdyż są one uwarunkowane indywidualnością osoby wychowanka oraz specyfiką kultury kraju i środowiska, w którym funkcjonuje wychowanek. Podstawowym zadaniem wychowawców jest natomiast poszukiwanie sposobów wspomagania młodzieży w poszanowaniu tych wartości, akceptowaniu, przeżywaniu, a także urzeczywistnianiu. Nade wszystko zadanie wychowawców polega na wspomaganiu w konstruowaniu własnych, lecz właściwych, struktur hierarchicznych – to jest budowanych na obiektywnej hierarchii wartości, które nie będą tylko preferowane, ale przede wszystkim urzeczywistniane.
6. Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele:
 - wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju,
 - profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Mają jednak obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (czyli profilaktyka I stopnia). To, co łączy wychowanie i profilaktykę – to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Oba te procesy, choć odrębne, są ze sobą ściśle powiązane - prowadzą bowiem do kształtowania wartości i przestrzegania norm.

Zatem połączenie obu programów uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania problemowym zachowaniom

ROZDZIAŁ I

CELE PRACY WYCHOWAWCZEJ

Podstawą programu wychowawczo-profilaktycznego bursy są uniwersalne zasady etyki i wszechstronny rozwój wychowanka. Wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny, tworzenie więzi z „małą ojczyzną” oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i świata.

Diagnoza zagrożeń i potrzeb

W celu uzyskania informacji stanu zagrożeń i potrzeb w bursie przeprowadzono badania środowiska wychowanków bursy, rodzinnego, grup rówieśniczych i środowiska lokalnego.

W diagnozie uwzględniono:

- wnioski z rad pedagogicznych,
- uwagi rodziców, Samorządu Wychowanków, instytucji, lokalnego środowiska, kościoła, policji, władz samorządowych, służby zdrowia, klubów sportowych, sąsiedztwa okolicznych terenów, stowarzyszeń i organizacji zwalczających patologie społeczne,
- doświadczenia wychowawcze i tradycje bursy,
- sugestie kadry pedagogicznej szkół wychowanków bursy,
- uwagi wychowanków n/t swoich potrzeb, oczekiwań, zainteresowań, problemów oraz możliwości,
- wnioski z nadzoru pedagogicznego,
- wnioski z ankiet.

Wyniki diagnozy wskazały na następujące zagrożenia:

- wagarowanie uczniów,
- brak kultury języka / wulgarność/,
- mała odporność psychiczna wychowanków,
- niezdyscyplinowanie, uzależnienie od tytoniu,
- podatność na wpływy,
- negatywny wpływ mediów,
- uzależnienie od telefonów komórkowych, komputerów.

Wizja bursy

Cel ogólny – wszechstronny rozwój osobowy wychowanka.

- rozbudzanie dociekliwości poznawczych wychowanka,
- uwrażliwienie na piękno, dobro i prawdę,
- wpajanie norm moralnych zawartych w dekalogu, w normach społeczno – edukacyjnych, w Statucie bursy,
- przekazanie kultury uniwersalnej i narodowej,
- troska o rozwój fizyczny i psychiczny,
- przygotowanie do twórczego uczestnictwa w życiu społecznym, kształtowanie zachowań proekologicznych,
- stwarzanie przyjaznych i bezpiecznych warunków rozwoju wychowanków.

Misja bursy

Misją bursy jest samodzielność i współistnienie wszystkich działań podejmowanych w celu pomocy wychowankom w odkrywaniu, akceptowaniu i realizacji podstawowych i uniwersalnych wartości etycznych, zwłaszcza wartości każdego człowieka jako osoby, jego życia i godności.

Dotyczy to zwłaszcza kształtowania:

1. Odpowiedzialności

- 1/ za wypowiedziane przez siebie słowo, głoszone poglądy, podejmowanie działania – związanej z umiejętnością przewidywania i ponoszenia konsekwencji,
- 2/ za przebieg swojego życia – związanej z umiejętnością świadomego stawiania przez sobą celów i ich realizowania, przewidywania ich konsekwencji i odpowiadania za skutki,
- 3/ za swój rozwój – związanej z umiejętnością podejmowania trudu samodoskonalenia w zakresie moralnym, intelektualnym, emocjonalnym i fizycznym,
- 4/ za innych ludzi – związanej z umiejętnością ponoszenia współodpowiedzialności w trakcie działań podejmowanych z innymi lub wobec innych,
- 5/ za swoje otoczenie – związanej ze świadomością konsekwencji nieładu wokół siebie.

2. Uczciwości:

- 1/ wobec siebie – związanej z umiejętnością samooceny, zwłaszcza w zakresie swoich możliwości, ograniczeń, oceny podejmowanych przez siebie działań,
- 2/ wobec swoich obowiązków – związanej z umiejętnością wykonywania ich w sposób rzetelny i na poziomie swoich możliwości,
- 3/ wobec innych ludzi – związanej z umiejętnością przestrzegania norm uczciwości wobec innych, a także przeciwdziałania nieuczciwości i fałszowi.

3. Samodzielności:

- 1/ w zakresie podejmowanych przez siebie działań – związanych z umiejętnością formułowania celów swojego działania, podejmowania decyzji, rozstrzygania problemów, samodzielnego i twórczego działania zarówno samemu, jak i w zespole ludzi realizujących wspólny cel,
- 2/ w zakresie refleksji nad swoimi działaniami – związanej z umiejętnością wyborów zgodnych z przyjętymi wartościami etycznymi, niezależnie od nacisków zewnętrznych,
- 3/ w zakresie rozwijania zainteresowań i zwiększania swej wiedzy związanej z umiejętnością samokształcenia.

4. Kultury:

- 1/ w stosunku do innych ludzi ze świadomością istnienia norm kultury, regulujących współżycie z innymi oraz umiejętnością ich respektowania i realizacji.

5. Tolerancji i szacunku:

- 1/ wobec postaw, poglądów i przekonań innych ludzi – związanej z umiejętnością szanowania innych bez względu na ich wykształcenie, inteligencję, wyznanie, kolor skóry itp.

SYLWETKA WYCHOWANKA

Chcemy aby wychowanek bursy był przygotowany do dorosłego życia, miał określony szeroki krąg zainteresowań i starał się je rozwijać.

Chcemy aby cechowała go :

- **kultura osobista,**
- **tolerancja i wrażliwość,**
- **uczciwość i rzetelność,**
- **otwartość i krytyczność,**
- **samodzielność,**
- **wolność od nałogów,**
- **dbałość o zdrowie,**

Powinien umieć:

- **przestrzegać i szanować ogólnie przyjęte wartości,**
- **eksponować swoje mocne strony,**
- **wyrażać opinie, bronić swoich racji,**
- **reagować na sugestie i krytykę,**
- **przestrzegać zasad tolerancji,**
- **współpracować w grupie,**
- **prowadzić zdrowy tryb życia.**

ROZDZIAŁ II

STANDARDY WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE BURSY

1. Tworzenie środowiska wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka.
2. Poszukiwanie prawdy, dobra, piękna w świecie – dociekliwość poznawcza.
3. Świadomość życiowej użyteczności.
4. Samodzielność w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, umiejętne godzenie dążenia do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych.
5. Poszukiwanie, odkrywanie i dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia ważnych celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
6. Uczenie się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowanie się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
7. Przygotowanie się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz możliwości doskonalenia się.
8. Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i zrozumienia ich poglądów, współdziałania i współtworzenia wspólnoty nauczycieli-wychowawców i wychowanków.

Narzędzia badawcze standardów

Agresja

1. Porównanie liczby wpływających skarg.
2. Kolejne rozmowy z wychowankami i ich rodzicami, nauczycielami.
3. Obserwacja .
4. Ankiety.

Samorządność młodzieży

1. Uczestnictwo młodzieży w działalności Samorządu Wychowanków.
2. Rozmowy z wychowankami – wykazują orientację co dzieje się w bursie.
3. Ankiety.

Motywacja wychowanków do uczenia się

1. Wywiady środowiskowe
2. Obserwacja.

Organizacja czasu pozalekcyjnego wychowanków

1. Ankiety
2. Rozmowy w grupach
3. Uwagi rodziców

Przygotowanie do życia w rodzinie

1. Referaty wychowanków na spotkaniach w grupach.
2. Wykład lub pogadanki ze specjalistami np. psycholog, lekarz.

ROZDZIAŁ III

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

W programie wychowawczo – profilaktycznym uwzględniono diagnozę potrzeb i oczekiwań uczniów po powrocie do nauki stacjonarnej, diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących oraz podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2021/2022.

ZADANIA	CELE	FORMY REALIZACJI	TERMIN REALIZACJI	ZAŁOŻONE EFEKTY	ODPOWIEDZIALNY
I Organizacja nowego roku szkolnego	- Przydział młodzieży do grup wychowawczych. - Przydział miejsc w salach mieszkalnych. - Zorganizowanie pracy grupy (dyżury, rozkład dnia, Samorząd Wychowanków). - Zapoznanie wychowanków z Regulaminem mieszkańca bursy, planem, ewakuacyjnym, przepisami bhp i p.poż. - Założenie dokumentacji i uzupełnienie danych o wychowankach.	- utworzenie grup wychowawczych - spotkania w poszczególnych grupach, zapoznanie się z dokumentacją wychowanków	do 30 września	- wychowankowie bez problemu poruszają się po placówce, - czują się dobrze w poszczególnych grupach, pokojach, - zadomawiają się w bursie i czują się bezpiecznie, wychowawcy znają młodzież i na bieżąco rozwiązują ich problemy	wychowawcy grup

II Zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa w bursie i poza jej terenem	1. Zapoznanie wychowanków z zasadami korzystania z urządzeń elektrycznych, wody, urządzeń sanitarnych i zasadami bezpieczeństwa w bursie. 2. Bezpieczeństwo w drodze do domu, szkoły, w czasie wycieczek, spacerów. 3. Uświadomienie wychowankom zagrożeń istniejących na drodze, potrzeby troski o zdrowie i życie własne oraz innych uczestników ruchu drogowego. 4. WYROBIENIE u wychowanków koniecznych umiejętności i nawyków potrzebnych do samodzielnego i odpowiedzialnego korzystania z dróg.	• pokazy, pogadanki, ćwiczenia praktyczne • nadzór nad poszczególnymi czynnościami wychowanków • ćwiczenia praktyczne • wykaz telefonów alarmowych • spotkanie z policjantem • filmy edukacyjne	do 30 września cały rok	• wychowankowie potrafią w sposób bezpieczny posługiwać się urządzeniami domowymi w bursie i poza nią, potrafią bezpiecznie poruszać się po ulicach. • potrafią skorzystać z pomocy w chwili zagrożenia • potrafią korzystać ze środków lokomocji • wychowankowie są świadomi zagrożeń, jakie mogą zaistnieć na drodze • potrafią bezkonfliktowo funkcjonować w ruchu drogowym • znają zasady bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym • są świadomi, jak istotną rolę odgrywa	wychowawcy grup
---	---	--	---------------------------------------	--	------------------------

	5. Uświadomienie konieczności udzielania pierwszej pomocy. 6. Doskonalenie zapamiętywania numerów alarmowych i odpowiednie ich wykorzystanie. 7. Rozwój wyobraźni i myślenia przyczynowo – skutkowego. 8. Uświadomienie młodzieży konieczności odpowiedniego przygotowania się do poruszania na drodze (odblaski, światła, sprawny pojazd).			udzielenie pierwszej pomocy • znają numery • alarmowe i potrafią odpowiednio je wykorzystać	
--	---	--	--	---	--

III <i>Dbłość o zdrowie i harmonijny rozwój psychofizyczny</i>	1. Ochrona zdrowia przed COVID 19.	• przeprowadzenie z wychowankami zajęć na temat obowiązujących w bursie procedur dotyczących przeciwdziałania Covid-19 • przeprowadzenie z wychowankami zajęć dotyczących szczepienia	cały rok	• wychowanek zna Regulamin funkcjonowania bursy w czasie epidemii covid-19 • zna zasady prawidłowej dezynfekcji, zachowania odstępu społecznego, higieny rąk, stosowania maseczek, wietrzenia sal • postrzega szczepienie jako świadomą decyzję w zakresie ochrony przed zachorowaniem i przenoszeniem Covid – 19	wychowawcy grup
	2. Wdrażanie do samoobsługi, dbłość o higienę osobistą, odzież, pomieszczenie sypialne i sanitarne oraz o otoczenie.	• codzienna praca z młodzieżą, pokazy, ćwiczenia, kontrole czystości,	cały rok	• wychowanek zna zasady dbłości o czystość osobistą i stosuje je w praktyce, dba o higienę, odzież i porządek w sypialni	wychowawcy grup
	3. Uświadomienie młodzieży szkodliwości fast foodów i żywności wysoko przetworzonej, skutków zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych, bezkrytycznego przyjmowania przez młodzież lansowanych	• zajęcia wychowawcze na temat właściwego odżywiania się oraz następstw, jakie niesie ze sobą odchudzanie (zaburzenia w odżywianiu) • prelekcja "Anoreksja i bulimia - choroby XXI wieku" • konkurs "Promocja zdrowego stylu życia" • Dzień Jabłka - impreza		• wychowanek wie dlaczego powinien jeść w wyznaczonych godzinach, wie, jakie znaczenie mają dla rozwoju organizmu witaminy oraz urozmaicone pożywienie, • wychowankowie uprawiają sport, mają dobrą kondycję fizyczną, biorą udział w turniejach,	

	trendów i super diet, wpływu stresu na przemianę materii, zapoznanie z zasadami doboru produktów żywieniowych w codziennej diecie.	profilaktyczna		zawodach, konkursach	
	4. Zachęcanie podopiecznych do dbałości o zdrowie, reagowanie na objawy choroby.	• spotkanie z dietetykiem. • Urozmaicanie jadłospisu, dopilnowanie spożycia przez młodzież posiłków		• wychowankowie posiadają dobrą kondycję psychiczną	
	5. Dbłość o regularne spożywanie posiłków.	• dopilnowanie spożycia przez młodzież posiłków			
	6. Zapoznanie młodzieży z zagadnieniami stresu.	• częste kontakty i rozmowy z uczniami, • objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych,			
	7. Uświadomienie młodzieży zachowań ryzykownych: eksperymentowa nie z substancjami psychoaktyw nymi, zachowania brawurowe :	• stała współpraca z rodzicami • zajęcia psychoedukacyjne "Jak sobie radzić z lękiem i stresem". • dostarczanie materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty książki), rozmowy			

	skoki do wody, prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwym bądź bez prawa jazdy lub z nadmierną prędkością oraz ich konsekwencje. 8. Ukazanie działań i zachowań alternatywnych poprzez organizację czasu wolnego wychowanków w sposób aktywny i atrakcyjny. 9. Zapobieganie zagrożeniom zdrowia i życia – wypadki , urazy. 10. Wsparcie uczniów i rodziców w zakresie pomocy psychologiczno - pedagogicznej /szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19/. 11. Wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami – także poprzez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów.	indywidualne i grupowe. • zajęcia w sali gimnastycznej, siłowni, sali do gry w bilard • rozmowy indywidualne i grupowe. • spotkanie z policjantem • praca w kołach zainteresowań • udział w mistrzostwach udzielania Pierwszej Pomocy • częste kontakty i rozmowy z wychowankami • obserwacje, diagnozowanie trudności uczniów • stała współpraca z rodzicami • współpraca z psychologiem i pedagogiem szkolnym • umieszczenie na stronie bursy informacji o placówkach świadczących pomoc • zajęcia integracyjne	cały rok		
--	--	--	----------	--	--

	12. Pomoc uczniom przejawiającym zachowania depresyjne, lękowe w szczególności w/po nauczaniu zdalnym.				
IV Wzmacnianie edukacji ekologicznej	1. Kształtowanie postawy proekologicznej. 2. Włączenie wychowanków do działań służących poprawie stanu środowiska w skali lokalnej i regionalnej. 3. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	• zajęcia wychowawcze dotyczące zasad segregowania odpadów • obchody Dnia Ziemi • akcje proekologiczne, pogadanki, konkursy	cały rok	• potrafi segregować odpady • chroni przyrodę • ma świadomość wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne.	wychowawcy grup
V Przygotowanie do życia w rodzinie	1. Kształtowanie umiejętności potrzebnych w bursie, w domu, w szkole. 2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny. 3. Dbłość o odpowiednie kontakty emocjonalne z rodzicami, oparte na	• codzienne zajęcia porządkowe • podnoszenie estetyki pomieszczeń • stała współpraca z rodziną wychowanka i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. • zajęcia wychowawcze dotyczące pełnienia ról w rodzinie. • filmy dydaktyczne.	cały rok	• wychowankowie są bardziej wrażliwi na estetykę pomieszczeń, dekorują swoje pokoje • z własnej inicjatywy pomagają, kiedy sytuacja tego wymaga	wychowawcy grup Samorząd Wychowanków

	szacunku, miłości i zaufaniu. 4. Wyrabianie w wychowankach postawy opiekuńczości w stosunku do młodszych kolegów. 5. Podejmowanie działań wychowawczych służących przygotowaniu do pełnienia w przyszłości ról małżeńskich i rodzicielskich. 6. Pomoc w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności związanych z okresem dojrzewania.	• udzielanie wsparcia i rozmowy indywidualne.			
VI <i>Ochrona, upowszechnianie i przestrzeganie praw dziecka w szkołach / placówkach</i>	1. Wprowadzenie wychowanków w świat ich praw oraz zapoznanie z prawami jakie im przysługują. 2. Zapoznanie wychowanków ze środkami, jakie im przysługują w przypadku naruszenia ich praw.	• spotkania samorządu bursy • pogadanki • apele • zapoznanie wychowanków ze Statutem Bursy, Regulaminem Mieszkańca Bursy	cały rok	• wychowankowie znają i wymieniają prawa jakie im przysługują oraz wiedzą do kogo się zwrócić w przypadku łamania ich praw • znają system kar i nagród obowiązujący w bursie	wychowawcy grup

	3. Uświadomienie wychowankom obowiązków funkcjonujących w bursie. 4. Kształtowanie postaw demokratycznych i prospołecznych.			• mają poczucie, że bez obaw mogą wyrażać swoje poglądy i opinie • wiedzą, że mają zapewnione poczucie bezpieczeństwa oraz ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej i psychicznej • są świadomi, że mają prawo do tajemnicy życia prywatnego i rodzinnego, zaś wszelkie informacje na ten temat znane wychowawcy nie mogą być rozpowszechniane.	
VII Wspomaganie wychowanków w podejmowaniu decyzji zawodowych	1. Pomoc wychowankom w planowaniu własnego rozwoju. 2. Wyposażenie młodzieży w informacje dotyczące zawodów, dróg kształcenia oraz sposobów poszukiwania pracy. 3. Kształtowanie umiejętności niezbędnych do skutecznego wejścia	• zajęcia wychowawcze • spotkania z doradcą zawodowym , pracownikiem Urzędu Pracy, pedagogiem PPPP • rozmowy, dyskusje, • zajęcia wychowawcze z wykorzystywaniem aktualnych informatorów, • zajęcia wychowawcze na temat sposobów poszukiwania pracy w kraju i za granicą	cały rok	• wychowankowie poznają zasady gospodarki wolnorynkowej • poznają instytucje zajmujące się problemami poradnictwa zawodowego, • umieją korzystać z pośrednictwa prasy i internetu, • potrafią planować	wychowawcy grup Samorząd Wychowanków

	na rynek pracy.			swój rozwój, sporządzić CV	
VIII Powodzenie szkolne i rozwój intelektualny młodzieży	1. Współpraca ze szkołami wychowanków. 2. Zapoznanie wychowanków z zasadami efektywnego uczenia się. 3. Wdrażanie do samokształcenia i systematyczności w nauce. 4. Prowadzenie zajęć pobudzających kreatywność wychowanków. 5. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych i uczenia się.	• konsultacje z nauczycielami, ustalenie luk programowych, • pogadanki, • dopilnowanie młodzieży w czasie nauki własnej, • sprawdzanie prac domowych, • indywidualna pomoc w nauce • douczanie młodzieży w ramach posiadanych umiejętności • udział w konkursach wiedzy	cały rok	• wychowanek potrafi samodzielnie odrabiać pracę domową, • potrafi korzystać z dostępnych środków poszerzania wiedzy, • chętnie i codziennie odrabia lekcje • poszerzanie wiedzy wśród wychowanków nt. regionu, znajomości zabytków, historii miasta.	wychowawcy grup Samorząd Wychowanków
IX Udział wychowanków w życiu kulturalnym i społecznym	1. Zachęcanie do udziału w imprezach kulturalnych naszego miasta. 2. Wdrażanie do uczestnictwa w kulturze. 3. Rozwijanie	• indywidualne rozmowy z wychowankami nt. ich zainteresowań, hobby, pasji • wspieranie w podtrzymywaniu pasji, motywowanie do udziału w zajęciach	cały rok	• Wychowankowie znają zadania Samorządu Wychowanków • biorą czynny udział w jego pracach • zdobywają wiadomości na temat	wychowawcy grup Samorząd Wychowanków

Rozwój zainteresowań	zainteresowań kulturą i sztuką. 4. Rozpoznawanie uzdolnień i predyspozycji wychowanków. 5. Motywowanie do rozwijania nowych zainteresowań. 6. Podtrzymywanie pasji. 7. Umożliwienie uczestnictwa w życiu kulturalnym, aktywności społecznej, sportowej i turystyce. 8. Zachęcanie do udziału w konkursach, zawodach sportowych. 9. Wzmacnianie wiary we własne możliwości. 10. Zachęcanie do czytelnictwa, rozwijanie pasji czytania książek	dodatkowych • organizowanie zajęć o różnorodnej tematyce: kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i turystycznych. • współpraca z instytucjami kultury. • zachęcanie do udziału w konkursach organizowanych w bursie i innych placówkach. • organizacja wspólnych wyjść do instytucji kultury • umożliwianie wychowankom prezentacji swoich talentów na terenie placówki i poza nią • uczestnictwo wychowanków w seansach filmowy, wystawach • Współpraca z PMDK. LOK, biblioteką miejską, • wybory do Samorządu Wychowanków, • przygotowywanie imprez w bursie • imprezy okolicznościowe (otrząsiny, andrzejki, kolacja wigilijna, dzień kobiet, dyskoteki)	październik cały rok	kultury i sztuki • biorą czynny udział w zabawach, • współpraca z innymi placówkami, rozwój kontaktów interpersonalnych z młodzieżą z innych placówek, integracja wewnątrz placówki, • promocja placówki w środowisku lokalnym • kształtowanie odpowiednich postaw społecznych i poczucia identyfikacji z placówką wśród młodzieży	
------------------------------------	--	---	------------------------------------	--	--

X Rozwijanie kultury osobistej	1. Kształtowanie nawyków codziennej kultury osobistej. 2. Troska o estetyczny wygląd wychowanków. 3. Wyrabianie poczucia estetyki.	• zapoznanie z zasadami savoir vivre, np. wzajemne pozdrawianie się, zachowanie w miejscach publicznych, kultura spożywania posiłków	cały rok	• wychowankowie potrafią odpowiednio i kulturalnie zachować się w miejscach publicznych i wobec siebie. • dbają o wygląd zewnętrzny • umieją zachować się przy stole	wychowawcy grup Samorząd Wychowanków
XI Wychowanie patriotyczne i obywatelskie	1. Poznawanie historii i kultury miasta oraz regionu. 2. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za wygląd i atmosferę bursy. 3. Promowanie placówki w środowisku lokalnym. 4. Uwrażliwienie na losy drugiego człowieka i niesienia bezinteresownej pomocy. 5. Przygotowanie młodzieży do pełnienia ról społecznych.	• tworzenie Kroniki Bursy, • pożegnanie maturzystów • rozmowy, dyskusje • organizowanie wycieczek promujących zabytki i walory Lubartowa • udział w imprezach kulturalnych miasta, • konkurs wiedzy o Lubartowie i regionie. • umożliwienie młodzieży podejmowania prac na rzecz placówki • udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych,	cały rok	• potrafią godnie zachować się w podniosłych sytuacjach i godnie reprezentować placówkę, • dbają o powierzony sprzęt, szanują własność swoją i innych, • budują własny system wartości, którego podstawą jest dobro, prawda i piękno, • dostrzegają uniwersalność problemu niesienia pomocy, • nabywają nawyk przestrzegania procedur demokratycznych, • okazują szacunek dla	wychowawcy grup

	6. Kształtowanie pożądanых postaw patriotycznych, wpajanie szacunku dla tradycji z uwzględnieniem ceremoniału bursy.	• organizowanie uroczystości i imprez na stałe wpisanych w kalendarz bursy, • współpraca ze środowiskiem lokalnym		symboli państwowych. • Znają pożądanę postawy patriotyczne, • okazują szacunek dla tradycji z uwzględnieniem ceremoniału bursy	
XII Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro.	1. Kształtowanie zaangażowania społecznego, postaw szlachetności, chęci i pomocy innym. 2. Wdrażanie wychowanków do przestrzegania zasad i norm społecznych. 3. Aktywizowanie młodzieży do działań na rzecz innych ludzi	• akcje charytatywne • zajęcia wychowawcze dotyczące tolerancji oraz niesienia bezinteresownej pomocy • wolontariat	Cały rok		wychowawcy grup
XIII Działania profilaktyczne skierowane do wychowanków	1. Zapewnienie wychowankom poczucia bezpieczeństwa i pomocy w trudnych sytuacjach.	• stałe zainteresowanie sytuacją materialną i warunkami domowymi wychowanka (wywiady środowiskowe, rozmowy z kolegami, rodzicami)	cały rok	• wychowanek z problemami zgłasza się do wychowawców, • może liczyć na ich pomoc, • zna regulamin	wychowawcy grup

	2. Otoczenie opieką młodzieży z rodzin wielodzietnych, patologicznych, niewydolnych wychowawczo. 3. Przekazanie wiedzy o szkodliwości używek.	• kontakty z rodzicami, wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym • rozwiązywanie na bieżąco problemów wychowanków • zindywidualizowanie podejścia do wychowanków	cały rok	mieszkańca bursy i przestrzega go • wyeliminowanie zachowań agresywnych • wyeliminowanie nałogów	wychowawcy grup
	PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ				
	1. NARKOMANIA				
	1. Zapoznanie wychowanków z istotą i konsekwencjami uzależnienia od substancji psychoaktywnych, w tym zatrucia dopalaczami. 2. Uświadomienie konsekwencji	• rozmowy indywidualne, grupowe • pogadanki, prelekcje • gazetki tematyczne • realizacja programu edukacyjnego „Ars – czyli jak dbać o miłość?” • spotkanie z funkcjonariuszem policji • dostarczanie materiałów	cały rok		wychowawcy grup

	zdrowotnych i prawnych związanych z nadużywaniem, posiadaniem i rozprowadzaniem środków psychoaktywnych. 3. Ukazanie działań i zachowań alternatywnych poprzez organizację czasu wolnego wychowanków w sposób aktywny i atrakcyjny.	informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty). • organizowanie zajęć sportowych, turniejów, akcji profilaktycznych • organizacja wycieczek jednodniowych. • organizacja konkursów tematycznych.			
	2. NIKOTYNIZM				
	1. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności wychowanków za zdrowie swoje i innych. 2. Kształtowanie odpowiedzialności za stan własnego zdrowia i innych osób (z uwzględnieniem najbliższej rodziny) - dbałość o harmonijny rozwój psychofizyczny.	• zajęcia wychowawcze i dyskusje dotyczące nikotynizmu, jego szkodliwości i zagrożeń wynikających z palenia papierosów, • wyświetlanie filmu edukacyjnego o szkodliwości palenia papierosów "Dziękuję, Nie palę". • podejmowanie działań eliminujących palenie papierosów (przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w bursie)	cały rok		wychowawcy grup

	3. Lansowanie „MODY NA NIEPALENIE”. Propagowanie stylu życia bez papierosa. 4. Zagospodarowanie czasu wolnego wychowankom bursy.	- włączenie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne np. ”Światowy Dzień bez tytoniu” czy „Rzuć palenie razem z nami” - pogadanki, prelekcje - gazetki tematyczne - dostarczanie materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, plakaty). organizowanie imprez na terenie bursy i zachęcanie do udziału w imprezach poza nią.			
	3. ALKOHOLIZM				
	1. Propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wśród młodzieży modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu. 2. Zapoznanie wychowanków z przyczynami i skutkami uzależnienia alkoholowego	- propozycje zajęć kół zainteresowań działających w placówce. - konkurs na plakat "Alkohol droga do nikąd". - Projekcja filmu "Dziękuję, nie piję" - zajęcia z asertywności - pogadanka na temat – „Przyczyny i skutki picia alkoholu przez młodzież.	cały rok		wychowawcy grup

4. ZAPOBIEGANIE KRADZIEZOM, WYMUSZENIOM DÓBR OSOBISTYCH, NISZCZENIU MIENIA, AKTOM WANDALIZMU				
1. Kształtowanie pozytywnych postaw moralnych i społecznych. 2. Uświadomienie konsekwencji prawnych przywłaszczenia cudzego mienia. 3. Wyrabianie w wychowankach poczucia własności odpowiedzialności za mienie własne, grupy i bursy.	• rozmowy indywidualne i grupowe • prelekcja prowadzona przez specjalistów - spotkanie z policjantem na temat konsekwencji kradzieży w aspekcie kodeksu karnego.	cały rok		wychowawcy grup
5. PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI I PRZEMOCY WŚRÓD WYCHOWANKÓW				
1. Zapoznanie ze zjawiskiem przemocy i jego konsekwencjami dla rozwoju młodzieży (w tym problematyka zdrowia psychicznego). 2. Uczenie radzenia sobie z emocjami wywołującymi agresję.	• miniwykład, dyskusja • prezentacja multimedialna. • praca indywidualna, praca grupowa • zajęcia wychowawcze na temat "Jak radzić sobie ze złością?". • zajęcia grupowe, warsztaty, zabawy integracyjne, imprezy. • stworzenie gabloty	cały rok	• zdobycie wiedzy nt. zjawiska przemocy • możliwości uzyskania pomocy, • umiejętność odmawiania rozwijania postaw prospołecznych.	wychowawcy grup

	3. Wzmacnianie poczucia własnej wartości. 4. Zapoznanie wychowanków z dekalogiem praw i obowiązków wychowanka Bursy Szkolnej w Lubartowie. 5. Pomoc w rozwiązywaniu problemu przemocy. Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych. 6. Stwarzanie możliwości zaspokajania potrzeb przyjaźni, szacunku i akceptacji na terenie bursy.	informacyjnej – adresy, telefony placówek zajmujących się wsparciem i terapią oraz leczeniem i pomocą socjalną. • pogadanka • wspólne spędzanie czasu wolnego np. działalność artystyczna, sport itp. • dyskusja np. "Jak być dobrym kolegą w bursie"			
	6. PRZECIWDZIAŁANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU I DEMORALIZACJI				
	1. Kształtowanie pozytywnych postaw moralnych i społecznych. 2. Organizowanie bezpiecznego pobytu	• rozmowy indywidualne i grupowe • systematyczna kontrola frekwencji szkolnej wychowanków • wyłonienie wychowanków mających trudności w	cały rok	• wychowankowie czują się bezpiecznie w bursie, • uczęszczają na zajęcia szkole, realizują obowiązek szkolny i nauki, • przestrzegają czasu	wychowawcy grup

	wychowanków w bursie. 3. Motywowanie do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne. Współpraca ze szkołami do których uczęszczają wychowankowie. 5. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym. 6. Propagowanie kulturalnego zachowania się. 7. Zapoznanie wychowanków z dekalogiem pożądanych postaw i zachowań wychowanka Bursy Szkolnej w RCEZ w Lubartowie. 8. Stwarzanie możliwości zaspakajania potrzeb przyjaźni, szacunku i akceptacji na terenie bursy.	nauce • zorganizowanie pomocy koleżeńskiej • miniwykład, dyskusja, prezentacje multimedialne • zajęcia dotyczące asertywności • gazetki tematyczne		przeznaczonego na naukę, • znają pożądane postawy i zachowania, • potrafią zachować się kulturalnie, • znają pożądane postawy i zachowania wymagane od wychowanka naszej placówki.	
--	--	--	--	---	--

	7. ZAPOBIEGANIE ZJAWISKU CYBERPRZEMOCY				
	1. Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień od komputera i Internetu. 2. Zapoznanie wychowanków ze zjawiskiem cyberprzemocy oraz jego konsekwencjami prawnymi. 3. Kształtowanie dystansu i postaw krytycznych wobec mediów w szczególności kształtowania krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.	• stworzenie katalogu zagrożeń i bezpiecznego korzystania z Internetu • spotkanie z policjantem • zajęcia wychowawcze dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego • kontrola w sali komputerowej: stanu technicznego sieci komputerowej, porządku w sali, bezpieczeństwa • organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu	cały rok	• wychowankowie wiedza czym jest uzależnienie od komputera i internetu, • rozumieją pojęcie cyberprzemocy, • znają konsekwencje prawne dotyczące cyberprzemocy • mają świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka • umieją właściwie eksplorować Internet umieją bezpiecznie korzystać z portali społecznościowych	wychowawcy grup
	8. ZAPOBIEGANIE PRZEDWCZESNEJ INICJACJI SEKSUALNEJ				
	1. Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm moralnych i	• pogadanki w grupach i rozmowy indywidualne dotyczące tematu ciąży i macierzyństwa • uruchomienie	cały rok	• wychowankowie wiedzą, że przedmiotowe traktowanie drugiego człowieka w	wychowawcy grup

	etycznych oraz kultury zachowania w kontaktach z rówieśnikami. 2. Uświadomienie wychowankom zagrożeń zdrowotnych wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej.	propagandy wizualnej w związku z obchodami Światowego Dnia Walki z AIDS: ✓ ulotki, ✓ gazetka ścienna „AIDS: wszystko, co powinienś wiedzieć”, • organizacja Międzyszkolnego konkursu wiedzy o HIV/AIDS		dziedzinie seksualnej jest krzywdzące. • znają pozytywne wzorce miłości dwojga ludzi (film, literatura), wiedzą, jakie zagrożenia zdrowotne wynikają z wczesnej inicjacji seksualnej	
	9. ZAPOBIEGANIE DYSKRYMINACJI				
	1. Kształtowanie wśród młodzieży postawy świat wolny od przemocy motywowanej uprzedzeniami. 2. Rozwijanie w wychowankach postawy tolerancji i poszanowania dla odmienności kultur, zachowań i różnic między ludźmi.	• rozmowy indywidualne i grupowe • akcja plakatowa, gazetka zajęcia wychowawcze	cały rok	• wychowankowie rozumieją pojęcie dyskryminacji, • rozumieją potrzebę unikania zachowań związanych z dyskryminacją ze względu na status społeczny, rasę, wyznanie, wiek, płeć, • są tolerancyjni.	wychowawcy grup

Działania skierowane do rodziców:

<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>
Informowanie o pracy bursy i jej regulaminach.	1. Zapoznanie ze Statutem Bursy, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki informowanie o organizacji roku szkolnego, 2. Informowanie o formach pomocy organizowanych w bursie i poza nią.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w bursie.	1. Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu. 2. Indywidualne rozmowy z dyrektorem, wychowawcą. 3. Rozmowy telefoniczne z rodzicami.
Współpraca z rodzicami poprzez angażowanie ich do pracy bursy, kształtowanie więzi i wspólnej odpowiedzialności za wychowanków.	1. Pozyskiwanie zgody rodziców na realizację programów bursy. 2. Spotkania z wychowawcami grup. 3. Spotkania z dyrektorem bursy. 4. Rozpoznawanie oczekiwań rodziców (ankiety). 5. Korzystanie z pomocy rodziców.

Doskonalenie wiedzy i umiejętności z zakresu wychowania i profilaktyki.	1. Spotkania z dyrektorem bursy na temat adaptacji. 2. Indywidualne spotkania z wychowawcami grup. 3. Wykorzystanie wiedzy rodziców.
---	--

Działania skierowane do nauczycieli

<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>
Stałe doskonalenie umiejętności wychowawczych.	1. Poznawanie przepisów określających pracę wychowawczą i profilaktyczną w bursie, 2. Przygotowanie i prowadzenie rad szkoleniowych, 3. Udział wychowawcy w zajęciach warsztatowych prowadzonych w grupie, 4. Wskazanie literatury pedagogiczno- psychologicznej.
Propagowanie kursów i szkoleń.	1. Informowanie wychowawców o kursach i szkoleniach. 2. Informowanie o formach doskonalenia podczas rad pedagogicznych z zakresu profilaktyki. 3. Diagnozowanie potrzeb w zakresie doskonalenia. 4. Mobilizacja do udziału w kursach, 5. Zachęcanie do tworzenia własnych programów profilaktycznych.

Spotkania RP z pracownikami instytucji działających na rzecz dziecka.	Spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Lubartowie, Sądu dla nieletnich, Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie.
Wspieranie nauczycieli w pracy wychowawczo - profilaktycznej.	1. Spotkania wychowawców z psychologiem i rozwiązywanie problemów wychowawczych, 2. Uwzględnianie problematyki profilaktycznej w planach pracy.

OCZEKIWANE EFEKTY DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ

a) *Wychowankowie mają szeroką wiedzę o:*

- bezpośrednich i odległych skutkach uzależnień,
- związkach między odurzeniem a innymi chorobami, np. HIV/AIDS,
- niebezpieczeństwie jednoczesnego używania środków chemicznych, leków i alkoholu,
- wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka ,
- skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków odurzających,
- prawach ucznia i człowieka,
- możliwościach alternatywnego spędzania czasu wolnego,
- aktach prawnych regulujących życie bursy.

b) *Zmiany w postawach i zachowaniu.*

Wychowanek:

- dysponuje umiejętnością przeciwstawiania się presji do używania środków odurzających,
- zachowuje abstynencję w stosunku do wszystkich środków odurzających,

- dba o własne bezpieczeństwo,
- nawiązuje przyjaźnie z rówieśnikami zachowującymi wolność od środków odurzających,
- przyjmuje prawidłową postawę wobec środków odurzających,
- ma poczucie własnej wartości i wie, jak pracować nad jej podnoszeniem,
- posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- zna zasady dobrej komunikacji,
- potrafi określić i nazwać negatywne emocje,
- rozumie czym jest stres i wie, jak sobie z nim radzić,
- zna sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągania kompromisu,
- rozumie istotę zachowań asertywnych.

c) *Aktywność alternatywna wychowanków.*

Wychowanek:

- włącza się do realizacji programów profilaktycznych i działań interwencyjnych,
- angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- podejmuje działania o charakterze wolontariatu,
- uczestniczy w formach działalności wykluczających używanie środków odurzających,
- pełni funkcje społeczne w bursie,

d) *Pozytywne zmiany w funkcjonowaniu bursy.*

Wychowanek:

- osiąga pozytywne wyniki w nauce,
- podejmuje wartościowe cele edukacyjne np. konkursy,
- uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- nie opuszcza zajęć szkolnych,
- pełni funkcje opiekuńcze wobec młodszych kolegów,
- przestrzega postanowień statutu.

ZADANIA BURSY W ZAKRESIE ROZWIJANIA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH

W Bursie Szkolnej w Lubartowie szczególny nacisk kładzie się na wcześniejsze zapobieganie czynnikom destrukcyjnym w myśl hasła „Lepiej i łatwiej oraz taniej jest zapobiegać niż leczyć” dlatego szczególną wagę przywiązuje się do rozwijania czynników chroniących.

Czynniki chroniące (wg J.Szymańskiej) to wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka. Należą do nich:

1. silna więź z rodziną,
2. zainteresowanie nauką szkolną (określenie celów życiowych, zajęcie czasu wolnego, odciąganie od uzależnień),
3. praktyki religijne (wskazanie sensu życia, właściwych zachowań, dbałość o siebie i kolegów, organizowanie świąt),
4. wiara w wartości społeczne, normy i prawo (wskazanie wartości życia społecznego, stosowanie i przestrzeganie prawa i norm społecznych),
5. przynależność do konstruktywnych grup rówieśniczych (wskazanie właściwych sposobów spędzania czasu wolnego, właściwe dobieranie kolegów, praca na rzecz innych),
6. pomoc materialna (zapobieganie problemom ekonomicznym, biedzie),
7. pomoc w nauce (likwidacja źródeł stresu).

<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>
Rozwijanie silnej więzi rodzinnej.	1. Organizowanie spotkań rodziców wspólnie z wychowankami. 2. Włączania rodziców do prac na rzecz bursy. 3. Stosowanie listów pochwalnych do rodziców.

Rozwijanie zainteresowań nauka, szkołą, bursą.	1. Spotkania z byłymi wychowankami bursy. 2. Prowadzenie Księgi Absolwentów Bursy Szkolnej w Lubartowie, kroniki, strony internetowej www.bursa.lubartow.pl. 3. Działalność kół zainteresowań. 4. Ekspozowanie osiągnięć wychowanków. 5. Spotkania z doradcą zawodowym.
Kształtowanie wiary w wartości społeczne, normy, prawo.	1. Zapoznanie wychowanków ze statutem, regulaminami, włączenie przedstawicieli Samorządu Wychowanków do ich opracowywania. 2. Warsztaty dotyczące odpowiedzialności, wartości, celów życiowych, poprawnej komunikacji. 3. Przyzwyczajanie wychowanków do dokonywania samooceny, 4. Nagradzanie młodzieży za pracę na rzecz innych i placówki.
Zachęcanie do przynależności do konstruktywnych grup rówieśniczych.	1. Działalność i wybory do Zarządu Samorządu Wychowanków Bursy Szkolnej w Lubartowie. 2. Nagradzanie osób pracujących społecznie. 3. Stała współpraca z Powiatowym Młodzieżowym Domem Kultury w Lubartowie, Lubartowskim Ośrodkiem Kultury, Biblioteką Publiczną w Lubartowie. 4. Propagowanie zajęć sportowych.
Zapobieganie problemom w nauce	1. Rozpoznanie braków programowych. 2. Pomoc koleżeńska. 3. Pomoc indywidualna nauczycieli. 4. Konsultacje z nauczycielami uczącymi.

OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

<i>Obowiązki</i>	
<i>Dyrektora</i>	1. Zakłada, że w jego placówce funkcja profilaktyki musi być spójna z funkcją wychowania. 2. Posiada podstawową wiedzę w zakresie profilaktyki problemowej. 3. Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w bursie. 4. Premiuje doskonalących się nauczycieli. 5. Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych. 6. Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji programu wychowawczego i profilaktyki placówki. 7. Wspiera finansowo i organizacyjne działania profilaktyczne w swojej placówce.
<i>Wychowawcy</i>	1. Promuje zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu. 2. Utrzymuje osobowe relacje z wychowankami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy). 3. Konstruktywnie współpracuje z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi pracownikami bursy. 4. Doskonali się osobowościowo. 5. Dostrzega indywidualność dziecka, indywidualizuje oddziaływanie. 6. Ma pozytywne relacje z rodzicami, potrafi pozyskać rodziców do współpracy. 7. Doskonali się zawodowo.
<i>Rodziców</i>	1. Mają dobry kontakt z bursą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka. 2. Aktywnie współpracują z bursą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze. 3. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im. Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W WYBRANYCH SYTUACJACH PROBLEMOWYCH
POJAWIAJĄCYCH SIĘ W BURSIE SZKOLNEJ W RCEZ
W LUBARTOWIE**

<i>Sytuacja problemowa</i>	<i>Procedura postępowania</i>
AGRESJA FIZYCZNA	1. Obowiązkiem każdego pracownika bursy, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest niezwłoczne przerwanie takiego zachowania. Pracownik bursy powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy wtedy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między zaangażowanymi w konflikt wychowankami. 2. O zaistniałym incydencie powiadomić dyrektora szkoły lub wicedyrektora ds. bursy oraz rodziców/opiekunów prawnych agresora i ofiary. 3. W przypadku zagrożenia życia wychowanka (stan nieprzytomny) – dyżurny wychowawca lub dyrektor szkoły/wicedyrektor szkoły ds. bursy wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców/opiekunów prawnych. 4. Opiekę nad wychowankiem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje dyżurny wychowawca lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły. 5. Decyzję o dalszym leczeniu poszkodowanego wychowanka podejmują jego rodzice/opiekunowie prawni. 6. Dyrektor szkoły/wicedyrektor szkoły ds. bursy lub wychowawca grupy przeprowadzają rozmowy wyjaśniające z rodzicami/opiekunami prawnymi obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno. Z przeprowadzonych rozmów sporządzona zostaje notatka służbowa. 7. Wychowawca udziela wsparcia ofierze przemocy oraz wskazuje, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi. 8. W przypadku agresji fizycznej, poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku, dlatego też należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc oraz ustalić działania w podobnych przypadkach. 9. W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia – bursa kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w Statucie Bursy i Regulaminie Wychowanków. 10. W ramach działań prewencyjnych wychowawca przeprowadza zajęcia psychoedukacyjne z wychowankami poświęcone temu zjawisku.

AGRESJA SŁOWNA

1. W przypadku wystąpienia agresji słownej należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie wyeliminowanie tego zjawiska.
2. O zaistniałym incydencie powiadomić dyrektora szkoły/wicedyrektora szkoły ds. bursy.
3. Wychowawca grupy przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustalają wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno. Z przeprowadzonych rozmów sporządzona zostaje notatka służbowa.
4. O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
5. Wychowawca udziela pomocy terapeutycznej ofierze przemocy oraz wskazuje, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi.
6. W przypadku agresji słownej, poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku, dlatego też należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc oraz ustalić działania w podobnych przypadkach.
7. W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego, powiadamiana jest Policja.
8. Wobec wychowanka przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków.
9. W ramach działań prewencyjnych wychowawca przeprowadza zajęcia psychoedukacyjne z wychowankami poświęcone temu zjawisku.

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

W przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie bursy, wychowawca powinien:

- zachować szczególne środki ostrożności,
- zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej wychowanków oraz ewentualnym jej zniszczeniem,
- powiadomić o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły/wicedyrektora szkoły ds. bursy oraz wezwać Policję,
- ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy,
- przekazać Policji zabezpieczoną substancję i informację o zaistniałej sytuacji,
- wobec wychowanka zastosować konsekwencje przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków.
- w ramach działań prewencyjnych przeprowadzić pogadankę z wychowankami dotyczącą w/w problematyki.

**SUBSTANCJE
PSYCHOAKTYWNE**

W przypadku **podejrzenia wychowanka o posiadanie środków odurzających**, wychowawca powinien:

- odizolować wychowanka od pozostałych wychowanków (nie pozostawiać go samego),
- powiadomić dyrektora szkoły/ wicedyrektora szkoły ds. bursy oraz wezwać Policję
- w obecności innego pracownika placówki zażądać od wychowanka przekazania posiadanej substancji,
- powiadomić o zaistniałym incydencie oraz o obowiązujących w bursie procedurach rodziców/opiekunów prawnych wychowanka,
- udokumentować zdarzenie sporządzając notatkę służbową,
- przeprowadzić z wychowankiem w obecności jego rodziców/opiekunów prawnych rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa bursy oraz objąć wychowanka działaniami profilaktycznymi i/lub wychowawczymi, (wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym wychowanka)
- podjąć wraz z rodzicami/opiekunami prawnymi działania profilaktyczne w zakresie posiadania i/lub rozpowszechniania środków odurzających.
- wobec wychowanka zastosować konsekwencje przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków.
- w ramach działań prewencyjnych przeprowadzić pogadankę z wychowankami dotyczącą w/w problematyki.

W przypadku **rozpoznania stanu odurzenia wychowanka alkoholem**, wychowawca powinien:

- zapewnić wychowankowi bezpieczeństwo i odizolować go od pozostałych wychowanków (nie pozostawiać samego)
- gdy według oceny wychowawcy zagrożone jest zdrowie wychowanka, wezwać **karetkę pogotowia ratunkowego**, a jeśli zajdzie potrzeba udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej
- jeśli nawet nie obserwuje się wyraźnego zagrożenia zdrowia, wychowanek nadal podlega szczególnej opiece wychowawcy,
- wezwać **Policję** w celu potwierdzenia lub wykluczenia swoich podejrzeń,
- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych wychowanka prosząc o niezwłoczne przybycie do bursy i odebranie podopiecznego z placówki,
- powiadomić o zaistniałym incydencie dyrektora szkoły/wicedyrektora szkoły ds. bursy,
- udokumentować zdarzenie sporządzając notatkę służbową
- poinformować rodziców/opiekunów prawnych o obowiązującej w bursie procedurze postępowania na wypadek rozpoznania stanu odurzenia alkoholem oraz objąć wychowanka działaniami profilaktycznymi i/lub wychowawczymi (wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym wychowanka),
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi po zdarzeniu, wskazując argumenty zagrożenia zdrowia, wskazać działania oraz instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji,
- w przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy, powiadomić właściwe instytucje zajmujące się dalszym postępowaniem w sprawie wychowanka (Sąd Rodzinny lub Policja).
- zastosować sankcje wobec wychowanka przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków.
- w ramach działań profilaktycznych przeprowadzić pogadankę z wychowankami grupy na temat szkodliwości spożywania alkoholu i związanych z tym faktem konsekwencji prawnych.

**SUBSTANCJE
PSYCHOAKTYWNE**

W przypadku **rozpoznania stanu odurzenia wychowanka narkotykami, wychowawca** powinien:

- zapewnić wychowankowi bezpieczeństwo i odizolować go od pozostałych wychowanków (nie pozostawiać samego),
- gdy według oceny wychowawcy zagrożone jest zdrowie wychowanka, wezwać karetkę pogotowia ratunkowego, a jeśli zajdzie potrzeba udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej,
- jeśli nawet nie obserwuje się wyraźnego zagrożenia zdrowia, wychowanek nadal podlega szczególnej opiece wychowawcy,
- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych wychowanka prosząc o niezwłoczne przybycie do bursy i odebranie podopiecznego z placówki,
- udokumentować zdarzenie sporządzając notatkę służbową
- powiadomić o zaistniałym incydencie dyrektora szkoły/wicedyrektora szkoły ds. bursy,
- poinformować rodziców/opiekunów prawnych o obowiązującej w bursie procedurze postępowania na wypadek rozpoznania stanu odurzenia wychowanka narkotykami,
- zobowiązać rodziców/opiekunów prawnych do pomocy podopiecznemu w odstąpieniu od prób odurzania się, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji,
- opracować działania profilaktyczne i/lub wychowawcze pracy z wychowankiem,
- w przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy, powiadomić właściwe instytucje zajmujące się dalszym postępowaniem w sprawie wychowanka (Sąd Rodzinny lub Policja).
- zastosować sankcje wobec wychowanka przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków
- w ramach działań prewencyjnych przeprowadzić pogadankę z wychowankami dotyczącą w/w problematyki.

W przypadku **rozpoznania stanu odurzenia wychowanka „dopalaczami”**, wychowawca powinien:

- zapewnić wychowankowi bezpieczeństwo i odizolować go od pozostałych wychowanków (nie pozostawiać samego),
- gdy według oceny wychowawcy zagrożone jest zdrowie wychowanka, wezwać karetkę pogotowia ratunkowego, a jeśli zajdzie potrzeba udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej,
- jeśli nawet nie obserwuje się wyraźnego zagrożenia zdrowia, wychowanek nadal podlega szczególnej opiece wychowawcy,
- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych wychowanka prosząc o niezwłoczne przybycie do bursy i odebranie podopiecznego z placówki,
- powiadomić o zaistniałym incydencie dyrektora szkoły/wicedyrektora szkoły ds. bursy,
- udokumentować zdarzenie sporządzając notatkę służbową
- poinformować rodziców/opiekunów prawnych o obowiązującej procedurze postępowania w bursie w takich przypadkach,
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz wychowankiem w ich obecności lub indywidualnie w celu wyciszenia emocji,
- udzielić pomocy i zobowiązać rodziców/opiekunów prawnych do pomocy podopiecznemu w odstąpieniu od prób odurzania się,

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE	• opracować działania profilaktyczne i/lub wychowawcze pracy z wychowankiem, • w przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy, powiadomić właściwe instytucje zajmujące się dalszym postępowaniem w sprawie wychowanka(Sąd Rodzinny lub Policja) • zastosować sankcje wobec wychowanka przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków • w ramach działań prewencyjnych przeprowadzić pogadankę z wychowankami dotyczącą w/w problematyki. W przypadku palenia papierosów i e-papierosów przez wychowanka na terenie placówki, wychowawca powinien : • nakazać wychowankowi zaprzestania palenia i skonfiskować papierosy. • sporządzić notatkę ze zdarzenia. • poinformować o zaistniałym zdarzeniu rodziców wychowanka. • zastosować sankcje wobec wychowanka przewidziane w Statucie Bursy lub Regulaminie Wychowanków • w ramach działań profilaktycznych przeprowadzić pogadankę z wychowankami grupy na temat szkodliwości palenia papierosów
KRADZIEŻ	1. Poszkodowany wychowanek zgłasza kradzież wychowawcy. 2. Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży: • wychowawca ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia – sporządza notatkę • w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym, a wychowawcą. • w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów wychowawca informuje o zajściu dyrektora szkoły lub wicedyrektora szkoły do spraw bursy, za którego zgodą wzywa policję. 3. W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia. 4. W ramach działań prewencyjnych - wychowawca przeprowadza pogadankę z wychowankami grupy na temat konsekwencji łamania norm społecznych i prawnych. Postanowienia dodatkowe: Bursa nie odpowiada za przedmioty wartościowe, np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, pieniądze, urządzenia teleinformatyczne, itp./.

CYBERPRZEMOC

1. Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka(np. innego wychowanka, nauczyciela, rodzica) lub osobę bliską ofierze (np. rodzice, rodzeństwo, przyjaciele).
2. W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności wychowawca powinien ocenić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość /powtarzalność). Realizując procedurę należy unikać działań , które mogłyby stygmatyzować ofiarę lub sprawcę, np.: konfrontowanie ofiary i sprawcy, niewspółmierna kara, wytykanie palcami, etc.
3. Jeśli jest taka możliwość należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń, etc.).
4. Samo wystąpienie zjawiska cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania Policji i sądu rodzinnego.
5. Dyrektor szkoły/dyrektor szkoły ds. bursy powiadamia odpowiednie służby(np. sąd rodzinny), gdy bursa wykorzysta wszystkie dostępne środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje ze statutu wobec wychowanka) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów(np. nie ma zmian postawy wychowanka).
6. Kontakt z Policją wymagają wszelkie sytuacje, w których zostało naruszone prawo (np. groźby karalne, świadome publikowanie nielegalnych treści, rozpowszechnianie nagich zdjęć z udziałem małoletnich). Zgłoszenia dokonuje wychowawca lub dyrektor szkoły/wicedyrektor szkoły ds. bursy.
7. Zjawisko cyberprzemocy może wywołać potrzebę skorzystania przez ofiarę lub sprawcę ze specjalistycznej opieki psychologicznej. Decyzja o takim kontakcie i skierowaniu na terapię musi zostać podjęta przez rodziców w porozumieniu z wychowawcą.

WYKAZ SPECJALISTYCZNYCH PLACÓWEK WSPÓŁPRACUJĄCYCH Z BURSĄ SZKOLNĄ W LUBARTOWIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. 3-go Maja 24A, 21-100 Lubartów	tel. 81 855-44-50 fax. 81 855-45-47 http://www.mops-lubartow.pl e-mail: poczta@mops-lubartow.pl
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Szaniawskiego 64 21-100 Lubartów	tel.: 81 854 33 29 fax: 81 854 58 83 http://www.pcprlubartow.pl e-mail: lubartow.pcpr@wp.pl
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	ul. 3-go Maja 16 21-100 Lubartów	tel. 81 8552268, tel. 81 8546822 e-mail: poradnialubartow@op.pl http://www.poradnialubartow.pl
Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna	ul. Lubelska 103 21-100 Lubartów	tel. 81-855-24-43 tel. 81-855-22-07 fax. 81-854-60-44 e-mail: psse.lubartow@pis.gov.pl http://psse.lubartow@poczta.internetdsl.pl
Komenda Powiatowa Policji	ul. Lubelska 57A 21-100 Lubartów	tel. 81 852-62-10 tel. 81 855-20-31 fax. 81 852-62-44 e-mail: rzecznik.kpplubartow@lu.policja.gov.pl http://bip.lubartow.kpp.policja.gov.pl/
Lubelski Ośrodek Psychodynamiczny	ul. Narutowicza 71/16 20-019 Lublin	tel. 606720560 (sekretariat) e-mail: kontakt@lop.lublin.pl http://www.lop.lublin.pl/

EWALUACJA

W celu sprawdzenia skuteczności programu oraz zapotrzebowania na jego modyfikację, przeprowadzane działania wychowawczo – profilaktyczne będą poddawane ewaluacji.

Zastosowane będą różne metody i narzędzia ewaluacyjne tj. :

obserwacja,

- wywiad,

- ankieta,

- grupy dyskusyjne,

- analiza dokumentów,

- analiza przypadku.

Wnioski z ewaluacji będą przedstawione Radzie Pedagogicznej, rodzicom i wychowankom.

ZAKOŃCZENIE

W pracy nad programem wychowawczym brała udział cała społeczność bursy. Wzięto pod uwagę wszystkie możliwe podmioty i ich sugestie. Najwięcej propozycji wysunęła młodzież i wychowawcy bursy oraz wychowawcy szkolni i nauczyciele. Instytucje, organizacje i stowarzyszenia współpracujące z bursą przekazywały swoje uwagi w formie ustnych przekazów. Małe zainteresowanie programem wykazywali rodzice wychowanków. Tłumaczyć to można małym uświadomieniem swoich możliwości wpływu na wychowanie dziecka w placówce, strachem przed wypełnianiem ankiet, sędowaniem obowiązków wychowawczych na placówkę.

Realizując określone w programie wychowawczym standardy chcemy osiągnąć cele określone tym programem. Wykształcić u wychowanków umiejętności niezbędne do dalszego życia w bursie, szkole, rodzinie, społeczności, państwie. Nauczyć ich umiejętności planowania, organizowania i oceniania procesu własnego uczenia się i samorealizacji.